

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2,50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 12.

V Ptuj v nedeljo dne 24. marca 1912.

XIII. letnik.

Boj!

Torej boj!

V naravnost neverjetni svoji predrznosti in brezobzirnosti so razbili slovensko-klerikalni poslanci deželni zbor in zdaj prirejajo shode, na katerih valijo vso krivdo svojega škodljivega počenja na nemško večino. To otročje počenja in hinavsko zavijanje zamore sicer le politične otročaje preslepiti. Ali kdor zna z lastnimi možganami misliti, ta bo rekel, da so klerikalno-prvaški poslanci nalašč in namenoma razbili zbornico, samo da bi preprečili vsako delo in spravili deželo v vedno večje dolgove. Pogajanja, s katerimi so hoteli namestnik grof Clary in nemški poslanci deložnost zasiguriti, so kostala velike vsote ljudskega denarja. In imela niso ta pogajanja prav nobenega uspeha. Vrglo se je denar naravnost skozi okno, kajti vsa pogajanja so bila le navadni švindeli slovenskih poslancev, kakor se je posl. Ornič zadnjič izrazil. Ako bi se tem klerikalnim poslancem tudi vse njih politične in narodnjaške zahteve dovolilo, — delati bi vkljub temu ne hoteli, farbali bi svoje ovčice i zanaprej, obstruirali zopet za druge zahteve in se veselili, da se vrta vsa Stajerska okoli žeganega Tončka iz Maribora... Korošec, Verstovšek in Benkovič, to je tisti tercet najzagriženejših prvaških hujšakcev, ki hoče deželo uničiti, — to so možici, ki hočejo deželo uničiti, — to so možici, ki hočejo boj in zopet boj in vedno boj!

Torej boj!

Za kaj se pa tem hujšakcem pravzaprav gre? Kakšno so njih nameni in cilji? Za gospodarske razmere svojih volilnih okrajev se ne potegujejo, želodec lačnega ljudstva je tem ljudem deveta briga, vedno večje bede ljudstva seveda ti gospodje na mehkih sedežih v teatru in farovžih ne poznajo. Gre se jim torej le za politične cilje. To dejstvo je posl.

Zločini v čenstohovskem samostanu.

(Nadaljevanje).

Nato so polagoma prišli na pravo sled. Omenili smo to že v prvi objavi obtožnice. Vendar je pa zanimivo, kako so prišli na sled voznikov, ki je vozil divan z umorjencem. Noben čenstohovski voznik ni hotel vedeti o tej zadevi. Tedaj so se pa poslužili drastičnega sredstva. Povabili so vse voznike, ki so bili osumljeni, ter jih napojili z žganjem. In kmalu je začel voznik Parlak pripovedovati, kako je videl voznika Piankota, ki je peljal mimo njega velik zaboj. Ko so vsled te izpovedbe Parlakove Piankota zaprli, začetkoma ta ni hotel ničesar vedeti o zadevi. Šele po dolgem obotavljanju je priznal. Izpovedal je tudi, kako ga je Damas Macoch prišil k prisegi. Vlekel ga je v gozd ter vprašal: „Ali čistiš Boga, ljubo Mater božjo in Jezusa?“ Ko je Pianko odgovoril: „Da!“ je moral poklekati. Macoch mu je pritisnil krucifiks na čelo ter mu velel prisesti, da ne bo nikomur

Wastian zadnjič na nekem shodu v Ptuj izvrstno razjasnil. Dokazal je, kako zločinsko nastopajo ti razbijalci ljudskih pravic in pospeševalci grozne lakote. In potem je dokazal, da hočejo tudi v tem boju slovensko-klerikalni poslanci svojim trialističnim željam bližje priti. Dobiti hočejo skupno z nemškimi klerikalci, ki niso niti za las boljši in ki križajo ljudstvo z istim fanatizmom kakar Judi Krista, deželni šolski svet in z njim učiteljstvo in šola v svojo pest. Klerikalna šola bi potem ljudsko dušo zastupila in polagoma bi zamogli črnubi uresničiti svoj namen: **razbiti štajersko deželo, razbiti Avstrijo** v današnji obliki in **ustanoviti novo ilirsko kraljevstvo**. To je cilj in temni cilju velja ves boj. Danes v deželnem zboru, jutri v državnem zboru, danes v občinskih, včeraj v okrajnih zastopih, v gospodarskih, političnih društvi, povsod, povsod širijo klerikalci edino svojo protiavstrijsko hujškarijo. Resnica je, da se, danes že z ostudno predrznostjo upajo na ves gl vpti proti Avstriji. Pokopati hočejo to državo, ker jim je še vedno premalo klerikalna...

To je jedro vsega boja! Ali ta boj ne bo dovedel do zmage, kajti ljudstvo bode protiavstrijske hujšake izpoznalo in bode državi zvesto držalo. V boju proti Avstriji stalo bode i slovensko ljudstvo v taboru države in onih, ki peznajo že danes vso nevarnost prvaštva!

Boj, — mi sprejmemo ta boj in se ne bojimo bitke. Brezobzirno se mora pobijati hujškarijo nasprotnikov in njih hinavščino, brezobzirno in odločno. Zato z veseljem in pogumom v boj!

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40

pravil o tej stvari, sicer da bo pogubljen. Če bo pa komu kaj povedal, tedaj bo v par urah umrl in njegova duša bo večno gorela v vicah. Vsled te prisege tudi ni ničesar izpovedal, ko so bili Židje iz Nowo-Radomskega po nedolžnem zaprti.

Ko so hoteli nato prijeti Damas Macocha in samostanskega hlapca Zalogo, ni bile ne enega, ne drugega več v samostanu. Izginila sta brez sledu...

Obtožnica nato natančno opisuje neumorno delovanje policije, da bi ju dobila. Policija je s tem pač hotela enkrat za vselej onemogočiti ono nesmiselno pisanje nekaterih poljskih listov, češ, da gre tu za „ruskega samostanskega ogleduha.“

Duhovniki in žganjarji pomagali morilčevi.

Damas Macoch se je previdno skrival. Hodil in vozil se je od enega župnišča do drugega, kjer so ga povsod dobro sprejeli in skrili — ker duhovniki niso čitali časopisov, ki so pisali o težki obdolžitvi Macocha. Šele v Okuliczu je natakarcia v neki žganjarni spoznala Macocha. Ko je pa rekla lastniku žganjarne, naj gre po

Dopisi.

Makovlje okraj Slov. Bistrica. Dragi „Stajerc“! Poročamo ti nekaj od občinskih volitev. Seveda so klerikalci zmagali in se svoje zmage tudi na otroški način veselijo ter jo po raznih prvaških in farških listih popisujejo. Mi pošteni in napredni Makoljčani nismo nikjer proti postavi agitrali, kakor mlada neizkušena hujšaka mežnar in kaplan. Kaj brigejo volitve take mokronose fantiče, kateri ne plačujejo nobenega davka, marveč živijo od naših žuljev?! Mežnar in kaplan sta nalovila „pooblastila“, s katerimi so „zmagali.“ In zdaj se bahajo po „Slov. gospodaru.“ Oj ti črni „Gospodar“, ti trobentaš sleparstvo in fehtaš od ranega do zadnjega reveža. Pridi Kristus, in poženi barantače iz svojega tempeljna. Zbrani Makoljčani.

Hoče. Pač ne dajo miru, pa je zastoj! Odkar se je sloviti kaplan Krajnc moral preseliti v daljne Žitale, so se pri nas razmere vsaj nekoliko pomirile, tako, da je bilo življenje še kličak znošno. Pa mir med ljudmi je nekaterim Hočanskim pobalnom in repatnikom trn v peti, zatorej ga kalijo. Že za časa Krajnc so znani Hoški smrkolini na tabli pri vhodu k cerkvi surovo napadli Hoškega Nemca, ter omenjeno tablo natčrkali s gnjusnimi psovkami. Kje so se le takrat to faloterijo učili? Vsa vsak lahko sam ugan, kdo je bil oče tistih infamij! No in zadnji nedeljo se je enaka nesramnost ponovila, bil je drugič, brez vsacega vzroka, ravno isti nemški faran prav nesramno, smrkolinsko napaden. Omenjena tabia, ki služi požarni brambi za opazke k vajami, ta je bila zopet natčrkana z najostudnejšimi psovkami. In napisalo se je to v noči od sobote na nedeljo, češ, da farani, ki prihajajo nedeljo k rani maši, to berejo in se nad tem pobalinstvom ali jezijo ali vesele! Kdo je pa se daj bil oče tej infamnej švinjarji? Celo pristasi klerikalne stranke so majali z glavo, ter pljuvali v stran; sram jih je bilo, da je eden njihove čete to nesramnost napisal. Da je pa bil popolnoma klerikalni vonj pri tem delu, je bilo očito razvidno iz napisanih besed samih. Sploh si ljudje popolnoma pravilno raztolmačijo stvar, ter vedo prav dobro, kdo ji je vdihnil dušo. Eden nemški faran, ki je prihajal k maši ter tudi prečital ovi izliv puhle pobalinske hoške dušice, je s udom izjavil: »Der Schandbub, der dies geschrieben hat ist ein namenloser Schuft.« Ja, in tisto tudi je in ostane

policijo, jo je ta zavrnil, češ da bi potem nihče več ne prestopil praga njegove žganjarne, če bi izdal duhovnika.

Sekiro pripravil.

Interesantno je prav posebno tudi ono mesto v obtožnici, na katerem se konstatira, da je Macoch že dva tedna pred umorom imel sekiro pripravljeno v svoji celici. Kar se tiče tatvin, je izpovedal Macoch, da se je smatral popolnoma za opravičenega krasti, ker je papež na prošnjo menihov poslal v Čenstohov p. Lamoche, ki naj bi pravičnejše razdelil denar, ki so ga dobivali za maše. Ostalo je pa vse pri starem, vsled česar so si menihi sami pomagali. Macoch je tudi priznal, da je skupno s patrom Bazilijem okradel umrlega fratra Bonaventuro. Ker sta obenem s priorjem Reimannom uničila testament fratra Bonaventure, tedaj so njegovi dediči prišli ob vso dedščino. Prior je celo nazaj zahteval od enega izmed dedičev 13.150 rubljev, ki mu jih je pater Bonaventura kratko pred svojo smrtjo poslal. Dotični dedič je tudi faktično ta denar poslal, prepričan, da dobi pozneje vso dedščino.